

سفیر جمهوری اسلامی در برزیل در گفت‌وگو با «ایران» بررسی کرد

موج پر قدرت دیپلماسی اقتصادی تا سرزمین‌های دوردست

●●
در حال حاضر
برزیل یکی از
طرف‌های مهم
تأمین امنیت
غذایی ایران است
و به عنوان قدرت
نوظهور نقش مهمی
در توازن بخشی به
روندهای سیاسی
در سطوح منطقه و
جهانی دارد. تعامل
دو کشور موجب
تقویت روندهای
مرتبط مثبت و
سازنده می‌شود

● گفت و گو

پیگیری دیپلماسی اقتصادی و توسعه همکاری‌های تجاری هدفی بود که از همان ابتدای ریاست جمهوری سید ابراهیم رئیسی مورد تأکید قرار گرفت. مأموریتی که انجام آن بر عهده وزارت امور خارجه و بویژه فرستادگان آن به محل‌های مأموریت قرار داشت و البته تمرکز و حساسیت ویژه دولت بر این مهم و از سوی دیگر مجموع تلاش‌های خارجی برای ممانعت از به ثمر رسیدن این رویکرد جدید اقتصادی، بر پیچیدگی‌های این مأموریت می‌افزود. درباره کامیابی‌ها و دستاوردهای سیاست اقتصادی کشور در حوزه امریکای لاتین و به طور مشخص «برازیلیا»، پایتخت برزیل با حسین قریبی، سفیر کشورمان گفت‌وگو کردیم. دیپلماتی که از زمان آغاز به کار مأموریتش در این کشور مهم امریکای لاتین، اقدامات ویژه‌ای را در روند احیای مناسبات اقتصادی ایران و برزیل در دستور کار قرار داده و آمار خوبی هم از افزایش چشمگیر تعاملات اقتصادی دو کشور با وجود فاصله هزاران کیلومتری ارائه کرده است. این گفت‌وگو را از نظر می‌گذرانید.

عمر مناسبات تاریخی ایران و برزیل از مرز ۱۲۰ سالگی گذشته است. ابتدا از منظر سیاسی بفرمایید برزیل در سیاست خارجی جمهوری اسلامی چه جایگاهی دارد؟

بله، جمعه بیست و ششم خرداد ماه در واقع مصادف بود با یکصد و بیست‌مین سالروز امضای معاهده برقراری روابط رسمی بین ایران و برزیل. در این روز بعد از مذاکراتی که بین نماینده حکومت وقت ایران به نمایندگی از مظفرالدین شاه قاجار و همچنین نماینده نام‌الاختیار

با بازارهای بین‌المللی پیدا می‌کنند، طبیعی است که نتیجه این روندهای مثبت که منجر به تقویت صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی شود، منافع دو طرف را تأمین می‌کند.

مناسبات سیاسی دو کشور را ذیل تغییراتی که در برزیل صورت گرفته و به روی کار آمدن دولت داسیلوا انجامیده خصوصاً در مقایسه با دولت راست‌گرای قبلی که همسو با ترامپ بود، چگونه می‌بینید؟

چنانکه اشاره شد روابط دو کشور واقعاً فارغ از گرایش سیاسی دولت‌هایی که سرکار هستند، همواره سازنده بوده است. البته مسلم است که جهت‌گیری سیاست خارجی هر دولتی باعث خلق فرصت‌هایی در روابط خارجی یا تغییرات محدود کننده‌ای می‌شود. در مقایسه با دولت قبل بویژه در دو سال ابتدایی که سیاست خارجی برزیل را همسو با دولت ترامپ تعریف کرده بود، آقای لولا نگاهی فراگیر و باز در سیاست خارجی دارد. اگر به صورت عام سیاست خارجی آقای بولسونارو را بیشتر درون‌نگار بدانیم، سیاست خارجی آقای لولا برون‌نگار و قائل به چندجانبه‌گرایی است. از زمان روی کار آمدن آقای لولا می‌بینیم که اقدامات برای تقویت منطقه‌گرایی در امریکای لاتین با محوریت برزیل خیلی شدت گرفته است. دولت آقای لولا سعی دارد که روابط برزیل را با اتحادیه اروپا و امریکا (دموکرات‌ها) بازسازی کند. همچنین روابط با چین را که در دولت بولسونارو دچار چالش‌هایی شده بود بازتنظیم کند. بریکس و همه تشکلهای قوام دهنده چندجانبه‌گرایی در اولویت برزیل قرار دارند. نتیجه اینکه برزیل حضور بسیار پررنگی در صحنه بین‌المللی دارد و در همین مدت کمتر از شش ماه، سفرهای متعددی انجام شده که گفته می‌شود رکورد بالایی برای سفرهای رئیس‌جمهور و وزیر خارجه

رئیس‌جمهور برزیل در بندر ریودوژانیرو انجام شد، معاهده برقراری روابط دیپلماتیک و تجاری به امضای دو طرف رسید و این روز مبنای شروع روابط رسمی بین دو کشور شد. در طول این دوران طولانی ۱۲۰ ساله، روابط دو دولت همواره دوستانه بوده است. جالب اینکه در طول این دوره اتفاقات سیاسی زیادی در هر دو طرف افتاده؛ تغییر پیاپی دولت‌ها و حتی تغییر نظام‌های حکومتی را داشته‌ایم ولی هیچ‌گاه روابط دو کشور تحت تأثیر جدی این تغییرات قرار نگرفته است. برزیل مهم‌ترین کشور جنوب قاره امریکاست با ۸،۵ میلیون کیلومتر مربع که دارای ذخایر و ظرفیت‌های فراوانی در حوزه‌های مختلف کشاورزی، معدن و صنعت است. ایران هم یکی از قدرت‌های بزرگ منطقه با ظرفیت‌ها و توانمندی‌های فراوان برای اثرگذاری در سطوح منطقه و فراتر از آن بوده است. بنابراین هر دو کشور جایگاه خاصی در سیاست خارجی طرف مقابل داشته است. برزیل به‌رغم نزدیکی جغرافیایی و حتی در هم تنیدگی اقتصادی با امریکا همواره استقلال عمل خود را و حاکمیت مستقل خود را ارج نهاده است. برای مثال حتی رئیس‌جمهور پیشین برزیل، آقای بولسونارو با گرایش شدید محافظه‌کارانه، اعلام می‌کند که خود را مقید به رعایت تحریم‌های یکجانبه امریکا نمی‌داند. البته اینکه در عمل بخش‌های تجاری چه می‌کنند، بحث جداگانه‌ای است. دو کشور دیدگاه‌های نزدیکی در موضوعات بین‌المللی و بویژه ضرورت چندجانبه‌گرایی و پرهیز از یکجانبه‌گرایی و نیز همگرایی بین کشورهای در حال توسعه دارند.

در حال حاضر برزیل یکی از طرف‌های مهم تأمین امنیت غذایی ایران است و به عنوان قدرت نوظهور نقش مهمی در توازن بخشی به روندهای سیاسی در سطوح منطقه و جهانی دارد. تعامل دو کشور موجب تقویت روندهای مرتبط مثبت و سازنده می‌شود. با توجه به اینکه اقتصادهای دو کشور ارتباط مستقیم فراوانی